

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste: pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 141.

Maribor, dne 9. decembra 1910.

Letnik II.

Zaradi praznika ima današnja šte-
vilka samo 4 strani.

Zaslužen odgovor.

Dunaj, 8. dec.

V nemškem taboru se delajo silno ogorčene. Ker je dr. Korošec napravil v državni zbornici u-
mestni medklic: „Šnops je kulturno znamenje nemšt-
va“ (namr. spodnještajerskega) se čuti vesoljno nemšt-
vo žaljeno in na vse mogoče načine se protestira in
ugovarja. Verujemo, da nemškim krogom ni ljubo, če
se njihovo škodljivo delovanje na Spodnjem Štajer-
skem tako krepko, a pravično označi, ampak dejstvo
ostane: V mariborski in zlasti v ptujski okolici pov-
zročijo vse pretepe in poboje v pretežni večini razne
žganjarne. Kdor, recimo, lenekoliko obiskuje razne
sodne razprave, bo slišal pri prestopkih in zločinah
na Dravskem polju stalni refren: Bili so v Ptuj v
žganjarnah in na potu proti domu ali že doma se je
potem vse zgodilo. Vse nemško zgražanje radi Koro-
ševega medklica je gola hinavščina. Zlasti naši
spodnještajerski „Nemci“, ki so jim razmere itak do-
bro znane, bi storili najboljše, ako bi lepo molčali. Z
vsako besedo, ki jo izrečejo v obrambo svoje po žga-
nju smrdeče nemškutarske kulture, se samo blamira-
jo. In tako sta se osmešila tudi poslanca Malik in
Marckhl, ki sta hotela vso zadevo politično izrabljati.
V zbornični seji v sredo dne 7. t. m. sta se na kon-
cu debate o proračunskem provizoriju oglasila k be-
sedi in sta v dolgovestnih popravkih branila razne
Straschille, Fürste in Albrechte. A dobila sta zaslu-
žen odgovor. Oglasil se je k besedi poslanec dr. K.
Verstovšek in je krepko na podlagi dejstev raz-
krinkal nemško delovanje na Sp. Štajerskem. Njegov
stvarni popravek je vzbudil veliko pozornost. Zborni-
ca je bila polna in je odobravalava stavek za stavkom.
Malik in Marckhl sta bila jako poparjena. Ko je pa
Malik v drugič popravljaj, ga nihče ni več poslušal,
cela zbornica je klicala: Schluß!

PODLISTEK.

Iz uredniške listnice.

(Česki spisal J. Neruda)

(Dalje.)

VII.

20. prosinca.

Dragi prijatelj!

V resnici sem mislil, da si vzamete malo časa
in pregledate to Vam poslano pesem, na koji mi toli-
ko zaleži, kakor sem Vam že prvič pisal. Toda niti
se ne čudim, da se to ni zgodilo, niti Vam tega ne
zamerim, kajti lahko si predstavljam, kako težavna
stvar je, preiskovati take začetniške plode, navajati
njih slabe strani in neenakomernosti.

Zafo sem se vrgel sam na delo, — pilil sem
sam in tukaj Vam pošiljam torej isto pesem, po mo-
jem mnenju bolj dostojno vsled tega, ker sem surove
besedice „gnjat, vlačiti, družinčat“, iz pesmi izbacnil,
čeprav bi morda bile pri strastni ženski dovoljene.
Toda, kaj si pa sploh novinec sme dovoliti? — Ni-
česar!

Bodite torej tako prijazni in zažgite moje prvo
delo, to pa premislite in prevdarite, za kar Vas še
enkrat uljudno prosim. Preglejte tudi znamenja in
pogreške v pravopisu, kajti pri vsem svojem priza-
devanju ne morem biti sam sebi korektor, med tem ko
sem drugim nasproti še bister. Vedno moram stvar
pustiti ležati in še le po dolgem času najdem popolno-
ma neznane pogreške, ki jih poprej nisem mogel o-
paziti.

Če bi mi na tem ne bilo toliko, da bi tukajšnja
gospoda to pesem čitala in končno nehala smešiti do-
mačina, ne mučil bi Vas in pustil pesmico, da se pre-
teži; v preteku nekaj časa bi našel sam vse, kar
pesmici primanjkuje.

Dr. Verstovšek je izvajal:

Poslanec Marckhlu se je zdelo umestno v svo-
jem govoru dne 6. dec. izreči svoje ogorčenje nad ne-
kim dr. Koroševim medklicem ob priliki mojega go-
vora. Označiti hočem najprvo položaj: Med mojim go-
vorom se je zljubilo poslancu Maliku z nekvalificira-
nim zasmehovanjem našega ljudstva na Sp. Štajer-
skem, posebno v mariborskem okraju, vplesti nov lo-
vorjev venec v svoje vsenemške boje in „zmage.“
Njegov tozadevni medklic se je glasil: V nobenem o-
kraju se ne zgodi toliko umorov kakor v maribor-
skem. Vprašam: Je-li čuda, če je mojemu odkritemu,
svoj narod ljubečemu kolegu dr. Korošču vzalovila
kri in je on z markantnim medklicem zavrnil podlo,
od slepega sovraštva prepojeno obrekovanje?

Popravljam zato dejanski: Medklic dr. Koro-
šev je veljal samo poslancu Maliku, a ne dr. Koro-
šec in tudi marsikateri drugi poslanec — prepričan
sem, da tudi nemški niso izvzeti — ne more uvideti v
poslancu Maliku inkorporacijo nemške kulture. Ve-
liki narodi imajo tudi majhne in malenkostne ljudi.

Mislím, da lahko konstatiram, da ravnatoka ka-
kor ne tangirajo Malikovi izbruhli časti slovenskega
ljudstva, nima tudi polemika z njim ničesar opraviti
z mogočno zgradbo nemške kulture. Medklic dr. Ko-
rošev se je glasil: Žganje je kulturno znamenje
Nemcev. Kdor pozna položaj in logično misli, bo ve-
del, da je smisel tega sledeči: Žalostna dejstva, ki
jih je omenjal poslanec Malik, ne izvirajo iz razpolo-
ženja in npravne dekadence slovenskega naroda, ki
je že po svojem značaju miroljuben, delaven, mora-
len, in se ga lahko prišteva drugim visokostojnim
narodom, ampak iz boja, ki ga bje nemštvo pod zelo
kompromitiranim praporom nemške kulture proti na-
šemu obstoju. Beseda „nemška kultura“ v dr. Koro-
ševem medklicu more za vsakega trezno mislečega
pomeniti samo ono „kulturo“, ki si jo predstavljajo
vsenemci v svoji krivi, nasprotstev polni domišljiji. V
tem smislu je dr. Korošev medklic umesten in po-
polnoma odgovarja razmeram.

Popravljam dejanski, da ni nič tako demoral-
izujočega, ljudsko dušo zastrupljajočega in brutalne-
ga, kakor sistematična gonja, ki jo vprizarjajo goto-
ve korporacije in plačani agitatorji pod imenom ob-
rambne akcije nasproti slovenskemu ljudstvu. In pri
tej gonji igra ravno žganje največjo vlogo. Resnično
imajo ravno žganjarne teh mest najslabši vpliv za o-
kolicu. O razširjanju kake kulture iz teh središč še

žalibog ne da govoriti. Propadanje tega ljudstva v
gospodarskem in moralnem oziru je povzročilo žga-
nje in nekateri mestni gospodje, ki se hočejo z žga-
njem obogatiti. Na kulturo, ki se razširja iz teh žga-
njarskih zaleg med okoličansko prebivalstvo, sta lah-
ko ponosna samo Malik in Marckhl. Mi Slovenci o-
pravičeno pobijamo te žalostne razmere in skušamo
široke ljudske mase poučiti o škodljivosti te pijače,
ter zabraniti razširjenje. In ravno duhovščina je oni
faktor, ki smatra za svojo sveto dolžnost, da svari
ljudstvo pred žganjepitjem in kaže na žalostne po-
sledice.

Popravljam dejanski, da so žalostne razmere
med obubožanim ljudstvom in nam od poslanca Mali-
ka na brezobziren način predbacivani umori, katere
sami najbolj obžalujemo, samo posledica raznih žga-
njarskih boteg, ki so po večini last raznih renegafov,
katere pa poslanec Malik gotovo najbolje pozna, ker
so njegovi najboljši volilci. (Malik kriči: To je laž!)
Ker gospod Malik označuje to za laž, moram navesti
imena. Konstatiram dejanski, da so v Ptuj te le
firme: Hutter, ki je postal skoro milijonar, Straschil,
Fürst, Wimmer, Kaiserjev naslednik, Svaty, Kossar
in drugi, v Mariboru pa Albrecht, Strohbach, Lend-
ler in Arsenschegg. Iz teg boteg se razširja nekul-
tura med okoličansko ljudstvo. Mislím, da bi Malik in
Marckhl takoj protestirala, če bi mi izjavili, da je
kakšna teh žganjarskih firm v slovenskih rokah. Pri
teh razmerah naj si potem napravi vsak sam sodbo,
od katere strani se razširja kultura. Konstatiram na-
dalje, da se v Ptuj za omenjene žganjarne na ta
način agitira, da se pošljejo v nedeljo na deželo vo-
zovi, ki pripeljejo potem kmetje in delavce v mesto v
žganjarno. Jasno je, da so posledice tega najžalost-
nejši moralni odnošaji. Nočem se podrobneje baviti s
temi tužnimi odnošaji.

Popraviti še moram, da je kmečko prebivalstvo
izginilo iz mestne okolice, da so prešle kmetije v po-
sest meščanov in da iz kmečkega ljudstva nastali pro-
letarijat vsled žganjarij vedno bolj propada.

Zavračam tudi vsa zasramovanja, s katerimi
sta v svojih govorih žalila poslanca Marckhl in Ma-
lik našega tovariša dr. Korošca in odločno izjavljam,
da se za osebne napade, ki so se zgodili v tej zbor-
nici, na mene in dr. Korošca, ne zmenim in tudi ne
bom na nje reagiral ker hočem čuvati ugled zborni-
ce. Zagotavljam pa visoko zbornico, da je tudi pri
takih izbruhih nemogoče, našo hladnokrvnost in in-

Veselim se, da moja prošnja sedaj brzo izpol-
nite in naredite tokrat pri meni izjemo, koje sicer go-
spodje uredniki neradi naredijo; hvaležen Vam bom
zato, to uvidite.

S tem ostajam Vaš vedno k uslugam priprav-
ljeni s spoštovanjem

udani J. Strnadek.

Pripis: Iz tega, prej kot mi je prišla do rok
Vaša zadnja številka, končanega pisma spoznate, da
nisem pričakoval takega odgovora v Vaši listnici.
Niti spoznati ne morem, če je pesem tako izdelana,
da zasluži prvo mesto v „Zaboju.“ Niti Vaše opombe
v nekem popravku — stoji tam nekoliko pod mojim
naslovom:

Die sagenjäger, die verfluchten,
kein misthauf, den sie nicht durchsuchten!
Zum mammuth wird ein ochsenvieh,
und jeder koth ein Sinai.

In pod tem „Gottfried Kinkel.“ To vendar ne
more veljati meni, ali pa jaz tega ne razumem! Ne-
rad bi prvič svoje ime osramotil in tem manj še si
pa želim, da vrine „Zaboj“ moj umotvor v feuilleton
s pripombo: „Prosilo se nas je, da priobčimo sledeča
pesem.“

V najkrajšem času prejmete od mene nove pes-
mi za svoj list in veselje boste imeli z njimi. Če bi
se ne zavezal, da pride ta pesem v „Zaboj“, rekel bi
Vam: Pustite si jo za se. Toda to ne gre. Poprej
mora biti tam priobčena, da sem zagotovljen o vspe-
hu svojega dela in da zanaprej ne pošiljam s takim
strahom svojih sirotk v svet. Da le vdarim z nogo ob
tla, pa pojde vse.

Hej krogi, krogi, okoli itd.

Strk.

VIII.

20. prosinca.

Gospod!

Zadnja številka Vašega lista prinaša nekaj o
mojih ravnokar objavljenih pesmi. Ni nad tem napi-

sano niti „kritika“ niti „razmišljanje“, in to ste dobro
naredili; sicer bi Vam moral reči naravnost, da ali
niste kritik, ali pa da sploh niste premislili, kar da
pišete.

Pravite tam, da nimam „širšega obzorja.“ Da
ne? Kdo ga pa, prosim Vas za Boga, tedaj ima? Mo-
goče Vi? To ne, to gotovo ne, to Vam povem narav-
nost v oči. Jaz pesnik — in ne imeti širšega obzorja!
— Neumnost!

In kaj je to „širše obzorje“? Mislite mogoče, da
ga ima ponočni čuvaj na svetovidskem zvoniku radi
tega, ker daleč vidi? O vi kritični palčki! Ne, jaz
v obče nočem tega imeti, kar Vi imenujete „širše ob-
zorje“! Jaz sem češki, slovanski pesnik, meni je na-
ša narodnost več kot Vaša meglena, negotova liberal-
nost, več kot Vaš temni razum. Pojte Vi v mislih, jaz
hočem peti s čustvom; posnemajte Vi velikane tujih
narodov, jaz hočem posnemati našo samoraslo pesni-
štvo; pište Vi v duhu časa, jaz bodem pisal kralo-
dvorski. Tako! Tukaj imate moj program!

Toda ne mislite si, da me je Vaše premišljeva-
nje ganilo! To bi se zelo motili. Razjokal se sem, to-
da iz obžalovanja in jeze, da se pri nas mlade talen-
te na tak način omalovažuje in da se vse z nogami
tepta, kar še ima v resnici kako vrednost. Ne merim
s tem mogoče na sebe, kakor da bi jaz bil kaj vre-
den, to ne. Človek si pač tako misli razne reči pri
tem.

Če hočete sprejeti prijateljski nasvet, pustite
kritiko; kaj imate od tega, le sovraštvo! Jaz nisem
Vaš sovražnik, so pa drugi ljudje.

Vaš s spoštovanjem udani

Vaclav Rusofil.

P. S. Ne mislite si morda, da jaz tega Vašega
„širšega obzorja“ ne razumem. Jaz ga razumem, to-
da — jezi me!

(Konec prih.)

teligentnost tako oslabiti, da bi mi nemško kulturo in njene pridobitve zamenjali s poslancem Marekhlom in Malikom.

Popravljam dejanski, da učinkuje taka zamenjava fatalno, kakor je razvideti iz velike akcije, ki so jo vprizorili graški duhovniki, iz raznih časnikarskih zavijanj, in iz govorov in medklicev nekaterih poslancev. Nekaj doslednosti in logike bi bilo na mestu tudi v takih slučajih.

Zamenjava popolnoma disparatnih pojmov ne potrebuje nobene posebne duhovitosti in iz tega vzroka izražam upanje, da taki dejanski popravki, kakor je ta, radi splošnega človeškega razuma v tej zbornici v bodoče ne bodo več potrebni.

Govor poslanca dr. Verstovška.

(v drž. zbornici dne 3. t. m.)

(Dalje.)

Pri sodiščih na Spodnjem Štajerskem vladajo prav turške razmere. (Čujte, čujte! Mnogo medklicev. Med nemškim radikalcem pl. Stranskym in dr. Korošcem pride do ostre kontroverze. Predsednik pozvoni in pokliče Stranskega k redu.)

Dr. Verstovšek nadaljuje, ko se je polegel šum: Ne vznemirjajte se, očitati vam hočem samo resnične razmere. Prebivalstvo, katero nemški uradniki radi jezikovnih zadev vedno izzivajo, je zgubilo že vse zaupanje do sodišč, ki radi vplivanja nemškega „Volksrata“ in nemško-nacionalnih društev nasproti slovenskim strankam niso več objektivna. Pred par dnevi sem vložil na ekselencno justičnega ministra interpelacijo, v kateri sem opozarjal zlasti na škodo, ki jo mnogokrat trpe slovenske stranke radi izključno nemškega protokolaranja izpovedb slovenskih prič. Nočem se podrobneje baviti s tem vprašanjem, opozarjam pa na tozadevno interpelacijo. V karakterizaciji teh nevzdržnih razmer pri spodnještajerskih sodiščih naj služi samo dejstvo, da se čutijo nekateri nemškonacionalni sodni uradniki celo razžaljene, če zahteva slovenska stranka slovenski protokol. (Čujte, čujte! Medklici poslanca Malika.)

Ako hočete, gospod Malik, potem pridem z imeni. Pred par meseci se je celo zgodilo, da je preiskovalni sodnik kaznoval stranko, ki je odločno hotela izpovedati slovenski, z 10 K. (Živahni kliči: čujte, čujte!) Malik in Marekhl delata vsa razburjena medklice.)

Dr. Verstovšek proti Marekhlu obrnjen: Po poslancu Marekhlu se je nacionalno korumpiralo mlado uradništvo v jezikovnih vprašanjih, to je resnica.

Mislim, da se pač nihče ne more čuditi, če si slovensko ljudstvo po takih dogodljajih, ki se vedno pogosteje ponavljajo, ne upa prav iskati pravice pri takih sodnikih. Justični minister, ki je prizadel slovenskemu narodu radi nastavljenja nemškonacionalnih sodnikov že mnogo krivic, je postal pri nas na poseben način popularen. Slovensko ljudstvo spoštuje justičnega ministra samo v toliko, da je povišal odvetniški tarif. Gotovo se še spominjate, da je v zadnjem času razburil Slovence z imenovanjem Elsnerja. Ravno danes čitamo v „Wiener Zeitung“, da je zopet enega svojih ljubljencev, nekega gotovega Gallingerja, premestil v Celje. Da slovensko ljudstvo ne more imeti zaupanja do takega sodnika, je jasno. Slovenski jezik mu je tako sovražen, da je pred par leti spremenil svoje ime, katero je imel od mladosti do zrele moške dobe in s katerim se je kot sodnik v resnici podpisoval. Imenoval se je „Kapun“, to se pravi „der Hahn“, in iz tega je napravil „Gallinger“, ker mu ime „Hahninger“ mogoče ni prav zvenelo. (Medklici poslanca Malika. Predsednik zvonil in pravi, da ne sliši drugega kakor Malikovo kričanje.)

Dr. Verstovšek: Ta je ravno ponižni sluga gospodov ala Malik in Marekhl.

O sodnijskih razmerah na Spodnjem Štajerskem bom imel mogoče še priliko drugokrat obširno govoriti, ko si zberem ves tozadevni material. Danes pa se hočem špeciijelno baviti z neko oblastjo na Sp. Štajerskem, ki je podložna slovenskemu finančnemu ministru Bilinskemu. Naša javnost in ljudsko zastopstvo mora dobiti sliko o razmerah, ki vladajo pri štajerski deželni finančni direkciji. Era grofa Menst in njegovega polsvaka dr. Rossa, kateri popolnoma protipostavno fungira v prezidiju kot personalni referent, je ustvarila neznosne razmere.

Slovinci zelo trpimo pod nepravilnim režimom štajerske finančne uprave. Ne opefovane pismene, ne osebne pritožbe niso pomagale ustvariti za Slovence pravičnega, nepristranskega vdejstvovanja in razlaganja postav, ker je pri nastavljanju, prestavljanju in vpokojitvi uradnikov za prezidij štajerske deželne finančne direkcije merodajno edino le mnenje Volksrata!

Med tem, ko je bilo še pred kakimi osmimi ali dvanajstimi leti nameščenih v štajerskem konceptnem uradu 8 slovenskih uradnikov, je danes med 140 konceptnimi uradniki en sam uradnik slovenske narodnosti (Čujte, čujte!), med tem, ko bi po številu prebivalstva moralo biti najmanj 40 do 50 slovenskih konceptnih uradnikov. Omenjeno naj bo, da dotični konceptni uradniki niso izstopili iz štajerske finančne službe potom vpokojitve, ampak radi znanih preganjanj in šikaniranja so bili sami primorani, stopiti v službo drugih dežel ali pa popolnoma izstopiti iz službe. (Čujte, čujte!)

Če hoče imeti gospod Malik dokaze, mu navajam slučaje: dr. Kermauner, Spindler, dr. Radej, Gregorič, dr. Potočnik, dr. Savnik, Lubeč itd.

Da pri štajerski finančni upravi manjka slovensčine zmožnih uradnikov, je torej umevno samoobsebi in to pomanjkanje se pozna pri vlaganju rekurzov itd., kajti na rešitve teh ulog morajo slovenske stranke čakati mnogokrat po dve do tri leta.

Pri okrajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru in njemu pridelenem pristojbinskem oddelku, v katerega področju prebiva čez 90% Slovencev in le komaj 10% Nemcev, ni nastavljen noben slovenski konceptni uradnik. (Čujte, čujte!)

Med 15 konceptnimi uradniki, ki so tam nastavljeni, ni ne eden zmožen slovensčine v besedi in pisavi, ne eden uradnik ne more na slovenska vprašanja dati slovenski odgovor, še manj napraviti slovenski zapisnik rešiti kako vlogo ali razsodbo v slovenskem jeziku. (Čujte, čujte!)

Vsa kazenska preiskava se vodi v nemščini, slovenske stranke se zaslišujejo izključno s pomočjo tolmačev, ki pa niso zapriseženi; izvedba razsodb kakor tudi zapiski med kazenskim postopanjem se izvršujejo edino v nemškem jeziku. Sodnik ne razume stranke, stranke ne sodnika. Kot tolmači fungirajo navadno ljudje, ki kakor sem omenil niso ne zapriseženi in so sami slovensčine nezmožni ter so na drugi strani odvisni od finančne uprave in višjih uradnikov, tako da se je že zgodilo, da so finančni pazniki poklicani za tolmače, ponovili izpoved stranke tako, kot so si mislili, da je prav preiskovalnemu sodniku.

Nasledek tega je dolga vrsta nepotrebnih in zapletenih poizvedb, zaslišanj in navadno tudi po zakonu neutemeljenih obsodb, katerih vzrok se ne more pripisovati toliko pomanjkljivi objektivnosti preiskovalnega sodnika, kakor temu, da stranka ni razumela jezika.

Dogodi se, da se vlečejo preiskave cela leta naprej, stranke in priče so po nepotrebnem klicane, da se pojasni to in ono, kar bi se lahko končno rešilo pri eni sami obravnavi, ako bi imel zadevo v rokah jezika zmožen uradnik.

Kakor pri davčnem tako izgleda tudi pri pristojbinskem oddelku. Od 10 uradnikov so le 3 slovenskega jezika toliko zmožni, da imajo v sili vpogled v slovenske akte. Pa tudi ti niso zmožni voditi slovenski zapisnik, samostojno izgotavljati vloge in razsodbe v slovenskem jeziku.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, dne 7. dec.

V današnji seji se je zaključila debata o proračunskem provizoriju. Po zaključenju debate so prišli na vrsto dejanski popravki. Govorilo je mnogo poslancev. Največ zanimanja je vzbudil govor poslanca dr. Verstovška, ki ga prinašamo na drugem mestu. Med dejanskim popravkom dr. Verstovška je prišlo do hudih spopadov med govornikom in Vsenemci. Proračunski provizorij se je odkazal nato proračunskemu odseku. Nato se je vršilo vpisovanje v govorniško listo za bančne predloge in se je seja kmalu zaključila. Prihodnja seja bo v petek, dne 9. t. m.

Volitve na Angleškem.

Dosedaj je izvoljenih: 125 liberalcev, 178 unionistov, 24 članov delavske stranke, 34 pristašev Redmonda in 4 pristaši O'Briena. Liberalci so pridobili 11, unionisti 18 in delavska stranka 4 mandate.

Slovenska Jednota.

„Češke Slovo“ poroča, da se prihodnji teden „Slovenska Jednota“ na novo konstituirala. Bodoči predsednik „Slovenske Jednote“ bo dr. Fiedler, načelnik enotnega češkega kluba. Jugoslovani so se že izrekli, da s tem soglašajo. Vsi češki poslanci bodo tudi člani „Slovenske Jednote“.

Našim naročnikom!

Nekateri naši naročniki še dolgujejo naročnino za leto nazaj. Vse tiste cenjene naročnike, ki še dozdaj niso poravnali naročnine, uljudno prosimo, da store to čim prej, kajti drugače smo jim primorani list ustaviti.

Vse naše naročnike pa prosimo, da še pred Božičem pošljejo naročnino za leto 1911, ker se nam ob novem letu nakopiči preveč dela. Prihodnji teden bomo priložili položnice.

Prijatelje našega lista pa prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na „Stražo.“ Agitirajte za nove naročnike!

Raznoterosti.

Osebnost. Ker je velečastiti gospod dekan Henrik Verk radi bolehnosti odložil dekansko službo, je administracija dekanata Videm z novim letom poverjena častitemu gospodu Josipu Mešičku, mestnemu župniku v Brežicah.

Razpisana mesta. Pri okrajni sodnji v Celju se razpisuje mesto sodnika, v Konjicah pa mesto okrajnega sodnika, oziroma voditelja okrajne sodnije. Prošnje do 18. decembra t. l. na predsedstvo okrajne sodnije v Celju. Od kompetentov se zahteva znanje obeh deželnih jezikov.

Osebnost. C. in kr. vojaški kurat Hubert Rant je prestavljen iz Maribora v Dubrovnik v Dalmaciji.

Prepovedani živinski sejmi. Z ozirom na kužno bolezen goveje živine na gobcu in parkljih je c. kr. namestnija v Gradcu prepovedala goveje in svinjske sejme na Srednjem in Gornjem Štajerskem, da se kuga ne razširi dalje. Pojavila se je ta nalezljiva bolezen v okrajih Lipnica in Wildon.

Položaj obmejnih Slovencev je žalosten. Boriti se morajo takorekoč noč in dan proti tujemu nasilju, da si ohranijo svoj jezik in svojo zemljo. Ali sami so preslabi, da bi mogli dobojevati gigantski boj. Pomagati jim morajo oni, ki so v srečnejših razmerah. — Res je, da vsak ne more prispevati z denarjem, podpira pa lahko obmejne Slovence s tem, da kupuje blago, ki se prodaja v korist obmejnim Slovincem. Tu mislimo na Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem, ki je opremljena s štampiljo „Slovenske Straže.“ Kolinska kavina primes je izvrstni domači izdelek, ki daleko nadkriljuje vse tuje tovrstne izdelke. Škatljice, ki se prodajajo izrecno v prid obmejnim Slovincem, niso nič dražje od navadnih škatljic, in blago je v njih ravno tako izvrstno. S tem torej, da kupujemo Kolinsko kavino primes v korist obmejnim (na škatljicah mora biti štampilja „Slovenske Straže“!), podpiramo obmejne Slovence, ne da bi pravzaprav sami pri tem kaj trpeli, kajti od prodane kavine primesi prispeva za obmejne Slovence tovarna sama iz svojega. Zato je dolžnost vsakega našega somišljenika, da zahteva v prodajalnicah izrecno in samo ono cikorijo z napisom: „V korist obmejnim Slovincem“, in ki je na nji štampilja „Slovenske Straže.“

„Dan.“ Slovensko katoliško akademsko društvo „Dan“ v Pragi smatra za svojo prijetno dolžnost, da se tem potom najiskreneje zahvali slavnemu društvu „Pravnik“ v Ljubljani, ki mu je darovalo 14 letnikov svoje revije „Slovenski Pravnik.“

„Zarja.“ Slovensko katoliško akademsko tehno. društvo „Zarja“ v Gradcu ima danes v petek dne 9. decembra prvi izredni občni zbor pri „Zeleni Štajerski.“ Spored: 1. Volitev predsednika. 2. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je prejelo od 1. oktobra do 6. decembra 1910 sledeče darove: po 20 K: Ekselencna knez in nadškof dr. Franč. B. Sedej v Gorici in okrajna posojilnica v Ljutomeru; 16.13 K: dr. Fran Skaberne, c. kr. ministerjalni podtajnik na Dunaju; 15 K: dr. J. Tičar, zdravnik v Kranjski gori; po 10 K: dr. Al. Fatur, žel. kom. južne železnice v Trstu, dr. Josip Pipenbacher, c. kr. profesor, in dr. Lovro Požar, c. kr. gimnazijski ravnatelj v Ljubljani, dr. Karol Savnik, c. kr. ministerjalni tajnik na Dunaju in okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani; po 5 K: Janez Hutter, c. kr. katehet na državni realki v Celovcu, Ivan Pušar, strojevodja južne železnice, Spodnja Šiška, in dr. Mihael Truden na Dunaju; po 3 K: Fr. Plovar, uradnik v finančnem ministrstvu, in Josip Smerdu, uradnik južne železnice, Brunn a. G.; 2 K: Francišek Berlec, posestnik v Kandiji. Skupaj K 144.13. — Potreba je velika, prosimo torej hitre pomoči! Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrevident južne železnice v pokoju, Dunaj, III., Reiserstrasse 27.

Kmetovalci, pozor! Kmetijska podružnica za Št. Jurij ob juž. žel. poroča: Posestniki, ki se zanimajo za osuševanje mokrega in močvirnega sveta, si lahko ogledajo prihodnjo nedeljo dne 11. decembra ob 9/9. uri predpoldan drenažiranje njiv na kmetijski šoli v Bezovju. Na licu mesta se bo praktično razkazovalo izvršitev in učinek osuševanja. Pri zadostni udeležbi se vrši o tej zadevi kratko predavanje.

Štajersko.

Maribor. Politična oblast je dovolila, da se imenuje poštna ulica odslej „Edmund Schmid“ ulica.

Maribor. Katoliško delavsko društvo priredi v nedeljo dne 11. decembra t. l. ob 8. uri zvečer božičnico. Na vsoporedu sta dve primerni igri in petje.

Maribor. V sredo dne 7. decembra ob 7. uri zvečer se je obesila gospa Frančiška Modrič, gostilničarjeva soproga na Jožefovi ulici 10. Bila je 33 let stara. Pogreb se je vršil danes popoldne. Vzrok samoumora ni znan, nekateri govore o nesrečnem zakonu.

Ptuj. Nemško politično društvo za Ptuj in Rogatec ima v nedeljo, dne 11. t. m. v Nemškem Domu občni zbor. Poročala bodeta Malik in Ornik ter seveda tudi — Linhart.

Pri Sv. Križu tik Slatine se vrši v ponedeljek, dne 12. decembra ob 1. uri v čitalnici Bralnega društva seja dekanjskega odbora S. K. S. Z. za rogaško dekanijo. Bralna in izobraževalna društva pri Sv. Križu, Sv. Petru in v Kostričnici, pri Sv. Florjanu, v Stopereh, v Žetalah, v Rogatecu in pri Sv. Emi ter podružnice Slov. Straže pri Sv. Petru, pri Sv. Križu, Sv. Florjanu in v Stopereh pošljite vsaj vsaka po dva zastopnika k tej seji, pri kateri se bodo storili važni sklepi za bodoče izobraževalno in obrambno delo v dekaniji!

Ljutomerske novice. (Razne novice.) Ne-ka narodna trgovina v Ljutomeru ima v izlozbi skora samo nemške božične, novoletne in druge razglednice. Kdor ne veruje, naj si ogleda to lepo dekoracijo. Morda ni znano, da ima naša Cirilova tiskarna razglednice vsake vrste, od koder jih je dobiti po primerni ceni. Prosimo, da odstranite te izzivalne razglednice, sicer govorimo resneje. To niso malenkosti. — Na god sv. Frančiška dne 3. t. m. so pokopali v Cezanjevcih najstarejšo ženo in mater Savinčevu v 86. letu in najmlajšo 22letno ženo in mater Katarino Füst, rojeno Pušenjak. Blagima ženama večna luč! — Mesto v enca na grob pok. veleč. gosp. župnika Ferd. Šoštarčiča je podarila gospa Marija Postružnik v Ljutomeru za „Slovensko Stražo“ 10 K. Bog plati!

Trbovlje. Slučajno mi je prišel „Slovenski Narod“ št. 419 z dne 26. nov. t. l. v roke. V tej številki najdem dopis iz Trbovlj, v katerem nekdo popolnoma neopravičeno napada naše redarstvo. Ker mi je mnogo na tem, da se po nedolžnem nihče ne obrekuje; bi dotičnem gospodu ali kar že je, sledeče pojasnil: 1. Če je bilo dotičniku znano čez postavno trpinčenje živali, bi si moral šteti v dolžnost isto naznaniti pristojni oblasti. 2. Naši redarji imajo pač toliko posla, da bi bilo pretirano, od njih zahtevati, da morajo vsak prestopnik sami opaziti. Gospodu obrekovalcu bi bilo tudi lahko znano, če se že spušča v časnikarstvo, da redar, če kakšnega prestopka sam ne vidi, ali pa mu ga ne izpove kaka zanesljiva oseba, ki je pripravljena, svojo izpoved tudi pred sodnijo dokazati, ne more naznaniti, ker je sicer za vsako ovadbo redar sam odgovoren. 3. Kar se pa tiče tega, da ob 8. uri zvečer ni nobenega redarja na cesti, naj bi se gospodine dopisnik malo ozrl in bi videl, kako velika je trbovljska občina; potem bi mu morda tudi prišlo na misel, da redar ne more stati vedno na enem mestu, ampak mora tudi malo okoli pogledati. 4. Končno pa moram gospoda poročevalca „Slovenskega Naroda“ vprašati, kaj on dela, kadar je službe prost, če namreč sploh katero ima poleg poročevanja v „Slovenski Narod.“ Ali mogoče on ni nikdar prost. Upam, da je, pa še veliko preveč. No, in če se dopisniku ne zameri, da svojo prostost pošteno uporabi, dasiravno take bedarije v časnike poroča, upam, da bo tudi on privoščil našim redarjem, da v svojem prostem času delajo, kar je seveda postavno dovoljeno; lahko torej tudi spe in sanjajo o bedarijah gospoda dopisnika Lahko noč! — Občan.

Dobrna. Različni časniki so prinesli novico, da je štajerski deželni šolski svet prestavil def. učitelja Leopolda Čulka iz Ptujске gore na Dobrno. Ker je pa sedaj na Dobrni mesto nadučitelja prazno in je bila ta služba razpisana do 31. oktobra, smatrajo nekateri, da je gospod Čulk imenovan za nadučitelja na dobrnški slovenski šoli. Kolikor so nam razmere znane, gospod Čulk še za to mesto prosil ni, dobro vedoč, da ga Dobrnčani ne marajo. Bil je že nekaj let na Dobrni učitelj, a njegovo delovanje na tukajšnji šoli ni bilo povoljno. Opétovano so se na primer domačini in tujei pritoževali, da čisto slovenski otroci nemško pozdravljajo. Popolnoma jasno je, da je gospod Čulk to navado pri šolarjih upeljal. Dunajčani so se kar zgražali, češ, kakšna mora biti vzgoja v šoli, če slovenskim otrokom učitelji ukažejo pozdravljati v tujem jeziku, kako morajo taki otroci spoštovati svoj narod, če se ga učitelji, vzgojitelji, sami sramujejo. „Se nas je sram, če vidimo, kako krivično naš jezik tujemu ljudstvu vsiljujejo“, so rekli poštenu dunajski Nemci. In tak učitelj bi sedaj prišel zopet na Dobrno! Oblasti bodo, če se jim ne gre samo za vspehe ponemčevanja slovenskih otrok, otrok zavednih in odločnih slovenskih starišev, gotovo zato skrbele, da bo nastavljena na Dobrni dobra moč. Krajni šolski svet je, kakor izvemo, tudi izmed prošilcev za nadučiteljsko mesto izvolil take gospode, o katerih je prepričan, da bodo šolo izvrstno vodili in z ljudstvom v miru in složnosti živeli. Imeli smo zadnja leta neznozne razmere vsled tega, ker se je rajni šolski vodja udal tujemu vplivu. Kako žalostno bi bilo, če bi zopet take razmere pri nas zavladale! In zavladale pa bodo, to naj vedo merodajni krogi, ako ne bodo upoštevali željo občine, izražene v krajnem šolskem svetu. Nam je le za mir in pravi napredek!

Mozirje. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Mozirju ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 18. dec. po večernicah v društvenih prostorih. Dnevni red je: Predavanje o čitanju dobrih knjig in časopisov, poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja, volitev novega odbora. Ker je letošnji občni zbor velikega pomena, se vabijo vsi udje, da se ga v polnem številu udeležijo. — Odbor.

Gornja Savinjska dolina. „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ imata na programu vedno zabavljanje čez duhovnike in pristaše Slovenske kmečke zveze. To je največje veselje, če morata komu škodovati na časti in mu pred ljudstvom vzeti zaupanje. Taki liste se pa najlože najde v gostilnah Savinjske doline. Veliko gostilničarjev je naročenih na ta dva celjska lista, čeprav živijo od kmečkega ljudstva, in samo oni, ki zahaja v njihove gostilne, je kaj vreden. Čeravno ima polno napak na sebi. Skrajni čas je že, da naši ljudje takšne gostilne zapustijo in se ne ozirajo na sladko govorjenje. Varujte se gotovih ljudi, ker so samo pred vami kakor ovce, zadaj za hrbtom

pa delajo proti vašemu stanu in proti vaši organizaciji. Kako dolgo še bomo slepi? Kako dolgo še bomo gojili gađa na svojih prsih?

Iz Savinjske doline. „Dober dan Vam Bog daj, gospod urednik! Dolgo se že nisem oglašil, kaj ne? Mislili ste gotovo že Vi in cenjeni čitatelji „Straže“, da me je zadušila „sapa“ iz liberalne postaje, kjer se liberalni petelinčki fabricirajo. No, pa hvala Bogu, še sem živ, čeravno sem že marsikaj skusil. Zadnjič me je obiskal moj tovariš samotar izpod gore, s katerim sva dolgo kramljala in marsikatero ukrenila. Ljub in drag mi je moj tovariš, odkar ga poznam, samo preveč otožen je. „Veselim se“, sem mu rekel, ko sva sedela pred mojim brlogom. „Glej, zemlja, ki leži pred nama, prelepa Savinjska dolina, je slovenska, v njej prebiva krepak in ponosen rod slovenski, razne cerkve in krasna svetišča nama kažejo, da je slovensko ljudstvo tudi verno. Osrečujoče je to, ker kdor ni v veri vdan Bogu, tudi narodu svojemu ne bo.“ Ko se je moj tovariš poslovil od mene, sem še posedel malo pred brlogom in popravljaj svoj „rešpetlin“, kar slišim po stezi proti brlogu močno sopihanje, kakor bi vlak pihal. „Pr’ moj kokoš“ si mislim, pa ne da bi vlak v Zalcu poslali na Mrzlico, da podere moj brlog in ugonobi mene in moj rešpetlin, ki tako sveti, da vidim včasih celo v tisto skrivno sobico, kjer kujejo načrte zoper „klerikalnega zmaja.“ Skočim brž v brlog in duri zapahnem, potem pa skozi špranjo gledam, kaj pride. Pa moj strah je bil prazen. Kmalu primahata proti mojemu brlogu dva gospoda, eden majhen, bolj rejen, drugi pa velik, pa se mu je videlo, da si razun „klerikalcev“ privoščiti tudi kako pišče. Na trati pred mojim brlogom sedeta, da se odpočijeta. Ko me mine strah, mislim odpreti duri, Jaka počakaj, da boš videl, kak kruh jima je ljubši, pravim in gledam, kaj bosta začela. Ko st pa malo oddahneta, se začneta pogovarjati o tem in pa onem, nazadnje prideta do politike. Večji reče: Poglej lepo Savinjsko dolino, ta mora ostati naša. Farjem moramo vzeti ugled, potem ga bomo dobili mi učitelji več in tako pridemo do boljših plač, ker bomo imeli v raznih zbornicah svoje tovariše. Zdaj pa ravno farji ljudem oči odpirajo in mi ne moremo doseči svojih namenov, čeprav jih prikrivamo in se ljudem prilizujemo. Ja, dragi moj, pravi mlajši, do tega bo težko prišlo, da bi pri slovenskem ljudstvu duhovni-vom ugled vzeli, ker nimamo v svojih vrstah takih ljudi, ki bi ljudstvu imponirali. Vsak razgrajač, pijanec in pretepač že hoče biti liberallec in povrh še tisti poštenjaki, ki se ne izogibljejo lakomnosti in iščejo dobiček kjer le morejo in se jim ne smili noben revež. Ljudstvo pa to kmalu sprevidi. Naši so že tudi napravili razne budalosti, kakor pri misijonu v Zalcu, pri Cokanu so se blamirali in še marsikaj pri nas ni v redu. Sploh pa, da smo le mi sili, drugi pa naj lakote umirajo, da le mi liberalni hčtelji imamo boljše plače, klerikalni pa, če so prav naši kolegi, naj propadejo. — Za tem ostaneta in gresta dalje. Jaz si komaj oddahnem, taka jeza me je kuhala. Tri favžent našopanih pur, taki so liberalci, da je le sam sit, druga pa naj bo kakor hoče. Pa tisti časi so daleč kakor utopija o deveti deželi. Sment ni, da bi ljudstvo ne spoznalo nakane liberalcev, ki s polnim želodcem gladujejo. Tako sem Vam danes malo napisal, pa bi še več, pa se bojim Vaših škarij. Ojstrih reči se bojim že od otročjih let, ko sem se s škarijami igral, pa so rekli oče, Bog jim daj dobro, da so „ajsa“, zato jih še svojemu dopisu ne privoščim in rajši za danes končam, ter ostanem Vaš zvesti puščajnik z Mrzlice.

Gradec. Za pondeljek dne 5. dec. popoldne je bila določena občinska seja, v kateri bi se bil moral graški mestni občinski svet baviti z občinskim dolgom, ki znaša okoli 8½ milijona kron. Graškim svobodomiselnim mestnim občinskim svetovalcem in odbornikom pa je vsled straha pred temi velikanskimi svotami zlezlo srce v hlače, ter so prišli med seboj v konflikt in sejo pred otvoritvijo odpovedali. Krasno in vzorno je potemtakem gospodarstvo graških vsemuških frajzinovcev, ki so prišli že blizu kraha. To je gotovo tudi senzacija, menda nič manjša, kakor jo je nedavno na Koroškem vzbudil polom Kayser in Palese. Je pač lažje delati narodno zagrizeno politiko in preganjati Slovence, kakor pa pametno gospodariti!

Narodno gospodarstvo.

Dendrin. Tvorница za karbolinej R. Avrenari-us v Amstettenu na Nižje-Avstrijskem poroča o naj-novejših izkušnjah s tem zatiralnim sredstvom v letu 1909 naslednje: Izkušnje iz zimskega časa 1908-1909 se potrjujejo na ta način, da „dendrin“ za pokončevanje listnih boleznih ni poraben, pač pa je, porabljen pozimi, zanesljivo sredstvo proti kaparju, krvavi uši, jabolčnemu molju, drevesnemu raku, mahom in lišajem, kakor tudi proti raznim vrstam gliv, ki prezimujejo na skorji ali pa v njenih vrstoklinah. Enako dober je tudi za preganjanje bramorjev in kr-tič (rovk), za pokončevanje ogrcev ter, pomešan z ilovico, za zdravljenje drevesnih ran, zadanih po divja-čini. Pozimi so se dosegli povoljni vspehi po škrop-ljenju, oziroma mazanju dreves s približno 10—15% dendrinovo raztopino. Mora se pa to dek. ponoviti že

zgodaj spomladi, a to pot se rabi mnogo redkejša 2—5% raztopina. Rakove rane so se vspešno mazale s 30—50%, mahovi in lišaji pa z 10—20% raztopino. Koščičasto sadje je za „dendrin“ občutljivejše kakor peškato.

Predavanja o avstrijskem združnem pravu je letos vpeljala dunajska univerza. Predava docent dr. Oskar Pisko, ki je imel dne 28. oktobra svoj nastopni govor. Avstrijski združni zakon iz leta 1873 se nanaša na severonemški združni zakon iz l. 1868, ta pa na pruski združni zakon iz leta 1867, čegar duševni oče je bil Schultze-Delitsch. Naš združni zakon je bil izdan v dobi, ko je bilo združno gibanje v Avstriji še malo razvito. Marsikatera določba te postave ne odgovarja več sedanjemu stanju združništva in zato se na vseh straneh povdarja potreba novega združnega zakona.

Hmeljišča v Avstriji v letu 1910. Poljedelsko ministristvo je nedavno izdalo začasno statistiko o velikosti površine zemlje, ki je v Avstriji nasajena s hmeljem. Glasom te je bil leta 1910 v Avstriji nasajen hmelj na 20.037 ha: od tega odpada na Češko 73.2%, Galicijo 11.4%, Štajersko 3.7%, Moravsko 3.1% in Zgornje-Avstrijsko 2.6%. Ako primerjamo te številke z onimi iz leta 1909, vidimo, da so se v letu 1910 hmeljski nasadi omejili, in sicer v celem za 2500 ha (11.5%). Najbolj se je to poznalo na Štajerskem (40.2%), Zgornje-Avstrijskem (38.5%), v Galiciji (10.1%), na Češkem (4.7%); na Moravskem pa so se hmeljski nasadi zvečali za 3.4%. Primerjanje obsegov hmeljskih nasadov od leta 1900 do 1910 nam pokaže stalno omejevanje hmeljišč. To je razumljivo, če se pomisli, da stalno naraščujoči stroški ne stoji v pravem razmerju z negotovostjo pokritja in s cenami hmelja.

Kmetijska organizacija v Šleziji. O stanovskih kmetijskih združenjih obstoji državni okvirni zakon iz leta 1902, ki pa je samo na papirju. Dosedaj se ni razun Šlezije odločila še nobena kronovina, da bi uvedla kmečka stanovska zastopstva, katere ureja ta zakon. Od deželnega zbora šlezijškega sklenjeni zakonski načrt o stanovskih kmetijskih združenjih in deželnem kulturnem svetu je pred kratkim dobil najvišje potrjenje, tako da bo Šlezija prva dežela v Avstriji, kjer bodo kmetje dobili svojo zakonito stanovsko organizacijo.

Razgled po svetu.

Povzdiga tujskega prometa v Dalmaciji. Te dni se bo vršila v trgovinskem ministristvu konferenca, ki se bo pečala s povzdigo tujskega prometa v Dalmaciji. Namerava se zgraditi ob morski obali v bližini Zadra velik etablisement in sploh ob celi obali več velikih hotelov, zlasti pa v bližini Dubrovnika in v kotorskem zalivu, kjer naj bi se zgradile tudi ceste. Istotako naj bi se zgradili hoteli na otokih Vis in Arba.

Sedmica. Sedmica je bila pri Babiloncih in Izraelcih sveto število in je pomenjala veliko obsežnost ali popolnost. Istotako pri naših narodnih pesmih ne smemo vzeti številke „tri“ doslovno, ampak v pome-nu množine, za katere natanko določitev ni bilo narodnemu pesniku mnogo mar, na primer:

„Čez tri gore, čez tri dole,
čez tri zelene travnike —“

Pri Babiloncih je sedmica svetovno število in zaznamuje vesoljstvo. Mesta: Babel, Uruk, Kiš etc. se imenujejo sedmera, pa ne zaradi sedmerih zidov, ampak ker so bila svetovna mesta. Znani babilonski stolp Birs Nimrud, s polnim imenom E-ur-imin-an-ki pomenja: „Hiša sedmerih nosivcev (lastnikov, vladarjev) neba in zemlje.“ Ti vladarji pa niso sedmeri planeti, kakor se je navadno mislilo, marveč vsi bogovi. Sedmico, kot vse obsegajoče število, so Babilonci razširili na vsakovrstne razmere. Stopnjevanje je pri njih sedmero. Ninib, Bog boja, ima kačo 7 sedmerimi glavami in junak Chumbaba ima sedmero oklepov. Vrhunec češčenja je, ako pade človek sedemkrat na svoj obraz. Največji greh je sedmeri in zahteva sedemkratno odpuščanje. Na to število naletimo pri različnih čarovnijah in navadah. Še bolj razvita je bila uporaba sedmice pri Hebrejcih. Preveč bi bilo, ko bi naštevali vse zglede. Navedem naj le nekatere: V sv. pismu stare zaveze se govori na mnogih krajih o sedmeri daritvi, o sedmerih oltarjih, o sedmerih bikih, o sedmerih kostrunih itd. Samson je imel sedem kodrov in je bil zvezan s sedmerimi vrvmi itd. Hebrejci imajo za príségati glagol nišba — „se osedmeriti“, kar pomenja vse nebesne moči poklicati za pričó.

Koliko ljudi prebiva v Združenih državah severoameriških? „New-York-Tribune“ poroča, da so naštevali v Združenih državah 93,471,648 oseb. Od zadnjega ljudskega štetja leta 1900 se je pomnožilo prebivalstvo za 17,168,261 oseb.

Tisočake zamenjati? Z ozirom na razglaš avstro-ogrske banke od dne 13. decembra 1902 se morejo zmenjati stari bankovci po 1000 goldinarjev avstrijske valjave, ki imajo datum 1. maja 1880, samo še do 31. decembra 1910 pri glavnih ali podružničnih uradih omenjene banke. Po tem 31. decembru 1910 bodo bankovci po 1000 goldinarjev brez vsake vrednosti.

Vzemite, če ste se prehladili, imate prehlajeno grlo ali če težko dišete Fellerjev Fluid z. z. „Elsafluid“. Prepričali se boste posebno pri prsni ter boleznih v vratu o blagodejnem, kašelj-pomirjajočem, krepčilem uspehu, Dvajnajstorica za poskušnjo 5 K, dve 8 K 60 v. franko. Izdeluje lekarnar E. V. Feller v Stubici Elsaplaz 264. (Hrvaško).

Dijak se sprejme na stanovanje in zajnik. Vpraša se Uferstrasse števil. 26 v Mariboru. 187

Sprejme se tako **hlapec** treznega, lepega in poštenega obnašanja v službo v župnišče. Mora znati vsako poljsko delo opravljati; konje umivati, konjsko opravo snaziti, in dobro voziti. Osluženi vojaki konjiki imajo prednost. Pogoji so ugodni. Kje? pove uredništvo „Straže.“ 184

Za božič in novo leto

priporoča trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem

Goričar & Leskovšek, Celje.

Svileni, barvani in krep papir v vseh barvah, podobice za jaslice, narejene jaslice, zlato peno, barvo za mah, perje za cvetlice, žico itd.

Dopisnice za božič in novo leto

v največji izbiri po najnižjih cenah. — Okraski za božično drevo in umetne cvetlice. Kasete, albumi za poezije, slike in dopisnice v veliki izbiri.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

na debelo in na drobno

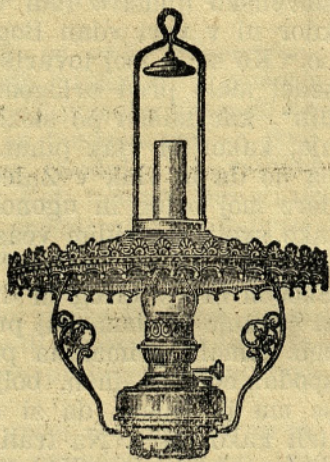
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

..... Najsolidnejša in točna postrežba.

Argentinsko meso

za 80 in arjev en kilog. ne boste nikjer dobili, zaradi tega kupujte za božične praznike, dokler je še kaj dobiti pšenično moko št. 00 kg. po 36 vin., lepo krušno moko po 22, 23, 26 vin., jako lepi celi riž po 32 vin., sladkor v grudi po 76 vin., ravno tako rozine, cibebe, grčzdiče in vso drugo špecerij: ko robo, ki se dobi vedno sveže v trgovini

Ivan Sirk, Maribor

Glavni trg zraven rofovža. 184

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kdor?

si hoče po ceni in dobro blago za jesen kupiti, naj se potruži in vsaj enkrat poskusi iti v trgovino

J. Ulaga - Maribor

Tegethoffova cesta 21.

Postrežba točna in solidna.

Cene najnižje. :: :: Cene najnižje.

Slovenska trgovina

J. N. Šoštaric, Maribor

samo Glavni trg števil. 9

priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo svakovrstnega najnovejšega in najmodnejšega blaga iz samo prvih in najboljših tovarn.

z modnim in manufakturnim blagom ter krojaškimi potrebščinami - - -

Postrežba točna in stroga solidna. :: ::

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

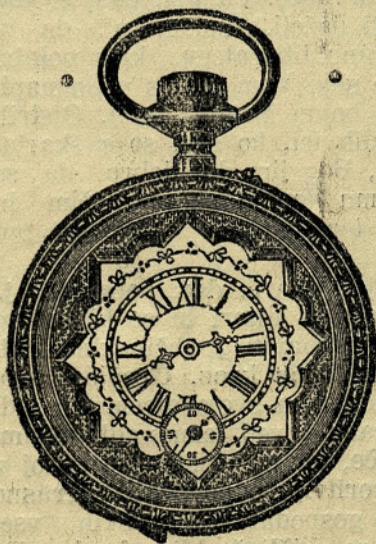
Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinočasse števil. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela :: 53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethoffova cesta 39

perd kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlataine, srebrnine, ur i. t. d. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. Priznane najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Vzorci slav. društvom brezplačno!

Edina špecijalna tvrdka za katoliška društva.

Društvene znake

v vseh izpeljavah in raznih cenah, kakor tudi častne znake, žeblice za zastave in podobe svetnikov v emailu. — Broše, obeske in častna darila izdeluje in pošilja v zmernih cenah graver

Stanislav Mrkwicka Dunaj VII.

Zieglergasse 67.

Vzorci slav. društvom brezplačno!

Za nakup

modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robce, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dožnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilih, perje itd.

priporoča

modna in manufakt. trgovina

M. E. ŠEPEC

Maribor, Grajski trg,

Olje

za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Velika zaloga

dobro snaženega

posteljnega perja po vsaki ceni priporoča tvrdka

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethof. cesta 21.

XXXXXXXXXXXX

Vage

za vgone, voze (mostne), centimaine, škalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage,

Brno, Zidenice Moravsko. 80 slovanska obrt.

Emerih Beizer

brivec v Mariboru

Tegethoff-ova ulica števil. 29

se priporoča slavnemu občinstvu. Za dijake in vojake znižane cene. 105

Veletgovina špecerijskega blaga in deželnih pridelkov

Anton Kolenc: Celje

Narodni dom in Graška cesta 22 v lastnih hišah.

Naznanja, da kupuje vsakovrstne deželne pridelke vsako množino po najvišjih dnevnih cenah, osobito suhe gobe, laneno seme, fižol, kumno, vsakovrstno žito, konoplje itd. ter sadje sveže in suho.

Priporočam se gospodom kolegom trgovcem za nakup vedno svežega špecerijskega blaga in deželnih pridelkov, ker jamčim za pošteno in dobro postrežbo po najnižjih dnevnih cenah. — Gospodom duhovnikom priporočam vsakovrstne sveče, kadilo in olje za cerkve.

Slavnemu občinstvu zagotavljam točno in solidno postrežbo z vedno svežim blagom in najnižjih cenah. Nadalje premog na cele vozove, debel K 2:10, droben po K 1:40 100 kg na dom postavljen v Celju, drugam, po dogovoru. 148

Pismena naročila se z obratno pošto izvrše.

Predlva vsako množino se kupi kakor tudi solnate vreče.

NASIM GOSPODINJAM

priporočujemo priznano najboljši pridatek za kavo „ZAGREBSKI pravi FRANCK“ s kavnim minčkom, kot izvrstni domači izdelek. 52

6 belih

::: rjuh zelo debele in ::: po 2 m 14 K, po 2 1/4 m po 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K, razpošilja franko narodna veletgovinska hiša

R. Stermecki v Celju.

Robert Diehl, žganjarna, Celje

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.